

Grundläggande granskning: Kommunstyrelsen

Kalix kommun
Februari 2021

Michaela Nyman
Jonathan Melkko

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2020.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2020. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Röd	Likt föregående år finns det ingen antagen verksamhetsplan för styrelsen. Vid hearing med styrelsen framgår att ett utkast på verksamhetsplan finns, men har inte antagits av styrelsen.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	2019-12-02 § 253 har styrelsen antagit internbudget för verksamhetsår 2020. Budget för 2020 uppgår till 89 542 tkr.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Från KFs budgetdokument 2020 framgår, utöver de två kommunövergripande målen, fyra mål för nämndens verksamhet: 1. Att öka inflyttningsnettot 2. Att öka mångfalden och toleransen 3. Förbättra näringslivsklimatet i kommunen 4. Minska klimatpåverkan från Kalix kommuns verksamheter.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Budget kan ses som mål för ekonomin. Verksamhetsanknutna mål med betydelse för god ekonomisk hushållning nämns ovan avseende inflyttningsnetto och klimatpåverkan.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Antagna målsättningar har tillhörande indikatorer för uppföljning.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/instruktion för rapportering till styrelsen?	Gul	<p>Styrelsen har inte upprättat egna direktiv/instruktion för rapportering.</p> <p>Från kommunens budgetdokument 2020 framgår att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppföljningen av nämndernas driftföljksamhet samt avvikelse mot budgeterat resultat genomförs månatligen, dock ej per den sista januari samt den sista juli. Dessa uppföljningar redovisas till kommunstyrelsen. <p>Vid hearing med styrelsen framgår att styrelsen vid behov begär extra rapportering i form av uppdrag till eller information från förvaltningen i relation till styrelsens mål.</p>
	b) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Gul	<p>Rapportering sker enligt de kommunövergripande direktiven. Styrelsen får rapportering avseende ekonomin genom månadsrapporter och delårsrapport</p> <p>Rapportering av verksamhet sker i samband med delårsrapport samt löpande under året vid styrelsen sammanträden.</p>
	c) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	<p>Rapportering vid delår fokuserar på måluppfyllelse och resultat.</p> <p>Vid månadsrapporterna fokuserar rapportering på ekonomiskt resultat.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?	Grön	<p>Från protokoll kan ses att såväl kommunövergripande- och verksamhetsmässig information ges vid styrelsens sammanträden. Styrelsen fattar även vid behov beslut om åtgärder i form av olika uppdrag till kommundirektör/nämnd/förvaltning.</p> <p>Enligt DR per augusti 2020 beskrivs åtgärder för budget i balans vara att följa upp och analysera kostnader kontinuerligt, samt tillämpa restriktivitet där det är möjligt. I sammanhanget bör noteras att styrelsen totalt prognostiserar ett överskott för helåret.</p>
	e) Är styrelsens åtgärder tillräckliga för att nå måluppfyllelse?	Gul	<p>Styrelsen når inte helt måluppfyllelse för antagna verksamhetsmål.</p> <p>Avseende ekonomin redovisar styrelsen ett överskott för helåret.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	<p>Av nämndens årsredovisning 2020 framgår följande måluppfyllelse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uppgifter saknas 2. Uppnås till mindre del 3. Uppnås till större del 4. Uppnås <p>Vid hearing med styrelsen framgår att målet om ett positivt inflyttningsnetto inte kommer att nås. Avseende näringslivsklimatet uppges att det finns fortsatt utmaningar och att styrelsen ser över att upprätta ett näringslivsråd.</p>
5. Måluppfyllelse	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Årets resultat visar på ett ökande överskott om + 12 692 tkr.</p> <p>Styrelsens överskott härleds till extra budget för krisledningsnämnd, vilket inte nyttjats fullt ut.</p>

Avslutning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Styrelsen kan delvis verifiera att styrelsens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2020.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att styrelsens verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2020. Årets resultat mot driftbudget uppgår till + 12 692 tkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Gul	<p>Styrelsen kan delvis verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2020.</p> <p>Bedömningen baseras på att det finns antagna mätbara mål för verksamhet och ekonomi men att det saknas verksamhetsplan samt egna direktiv/instruktion för rapportering till styrelsen. Det ses dock som positivt att styrelsen erhåller regelbunden rapportering avseende verksamhet och ekonomi.</p> <p>Bedömningen baseras även på bedömning av intern kontroll från fördjupade revisionsgranskningar.</p>

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer:

- att styrelsen upprättar/antar verksamhetsplan för sin verksamhet,
- att styrelsen ser över indikatorer för att mäta måluppfyllelse för antagna mål, exempelvis kopplat till näringslivet.

Övrigt

Särskilda iakttagelser/frågor till kommunstyrelsen	Noteringar
<p>6. Revisionsgranskning: Kommunens arbete med jämställdhet och mångfald (svar önskades 2020-05-15).</p> <p>Hur ser styrelsen på granskningens resultat och rekommendationer?</p>	<p>Styrelsen behandlade granskningen 2020-09-14 §171. Styrelsen beslutade om att beakta synpunkterna i det kommande jämställdhets- och mångfaldsarbetet.</p> <p>Bland annat noteras följande från yttrandet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunstyrelsen har under året arbetat fram vision och mål för Kalix kommun, dessa omfattar även jämställdhet och kommer att presenteras under hösten och beslutas av Kommunfullmäktige. <p>Vid hearing med styrelsen lyfts att kommunen har utmaningar med att attrahera kvinnor samt personer med utländsk bakgrund till kommunen. Området ses som väsentligt för att bl. a. öka inflyttningsnettot.</p>
<p>7. Revisionsrapport: Näringslivsinsatser med fokus på besöksnäringen (svar önskades 2020-12-20).</p> <p>Hur ser styrelsen på granskningens resultat och rekommendationer?</p>	<p>Genom protokollgranskning kan vi inte se att styrelsen har behandlat granskningen år 2020.</p> <p>Vid hearing med styrelsen framgår att näringslivet är ett prioriterat område framgent. En plan för besöksnäringen håller på att tas fram där tilläggsmedel getts från tillväxtverket. Det finns även behov av utveckling för industriområdet samt bostadsbyggandet.</p>

Övrigt

Särskilda iakttagelser/frågor till kommunstyrelsen	Noteringar
<p>8. Revisionsrapport: Direktupphandling (svar önskades 2020-12-20).</p> <p>Hur ser styrelsen på granskningens resultat och rekommendationer?</p>	<p>Kommunstyrelsen behandlade granskningen 2020-12-07 §246. Kommunstyrelsen beslutade att godkänna redovisning av åtgärder med anledning av revisionsrapporten.</p> <p>Bland annat noteras följande åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En aktuell avtalsdatabas prioriterats och beräknas vara uppdaterad till årsskiftet. • Nya rutiner är införda sedan juli 2020 d upphandlingsverksamheten organiserades till kommunstyrelsen
<p>9. Revisionsgranskning: Arvodesregler för förtroendevalda (svar önskas 2020-01-31).</p> <p>Hur ser styrelsen på granskningens resultat och rekommendationer?</p>	<p>Kommunstyrelsen behandlade granskningen 2020-12-07 §245. Kommunstyrelsen beslutar anta förvaltningens yttrande över revisorernas granskning av arvodesregler för förtroendevalda.</p> <p>Bland annat noteras följande i yttrandet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ks HR-avdelning har inlett en utredning av de närmare villkoren för en digitalisering av de processer som kommunens revisorer nu granskat. • Ks ska ta ställning till nya rutiner och kontroller för det granskade området.